

KURS

The 2020 Gorgas Course of Clinical Tropical Medicine

Tilfeldighetene og syklonen Idai ville det slik at jeg befant meg i Nhamatanda i Mosambik da jeg i april 2019 fikk vite at jeg var kommet med på The 2020 Gorgas Course of Clinical Tropical Medicine i Lima, Peru.

Kurset har 40 deltakere og finner sted i velegnede lokaler inne på universitetssykehuset, i tett tilknytning til sykehusets institutt for tropiske sykdommer.

Frode Ooesterling

Fastlege ved Svingen legesenter og sanitetsjef i Cyberforsvaret

En av mine kanadiske Røde Kors-kollegaer på feltsykehuset i Mosambik ble begeistret da jeg fortalte henne dette – ukene hun hadde tilbrakt på det kurset var nemlig de beste i hennes liv!

Kurset er et samarbeidsprosjekt mellom Universidad Peruana Cayetano Heredia og University of Alabama in Birmingham, USA. Det strekker seg over ni uker mellom januar og april hvert år. Kurset jeg deltok på var det 25. i rekka, noe som ble behørig markert med festmiddag. Kurset har 40 deltakere, finner sted i velegnede lokaler inne på universitetssykehuset, i tett tilknytning til sykehusets institutt for tropiske sykdommer.

Sykehuset mottar pasienter fra hele Peru. Mer enn halvparten av landets overflate består av Amazonas-jungel. Dette gir instituttet godt tilfang av pasienter med tropiske sykdommer. Mange av infeksjonssykdommene pasienter fra Andesfjellene kan få, er sjelden vare for en norsk lege, som f.eks. peruansk vorte/Oroyafeber. Sykdommen kalles også Carrions sykdom etter den herostratisk berømte legestudenten Daniel Carrión fra Lima. Han inokulerte seg selv med innholdet i en slik peruansk vorte, med det resultat at han døde av utbredt infeksjon med bakterien *Bartonella bacilliformis*.

Bilde fra «møte» i sykehuskorridoren før visitten tar til.

Kursdagen

Kursdagen starter med at man går på «skolebussen» klokka 07.00. Sykehuset ligger i et område hvor man frarådes å bo under kurset. Bussen går derfor fra Miraflores, der det er trygt å ferdes ute hele døgnet. Forelesninger på engelsk begynner fra klokka 07.45 i velkjent Powerpoint-format, av internasjonalt ledende infeksjonsmedisinere innen sine felt, de fleste av dem peruanere. Det er en kort pause før visitten, der grupper på seks til sju kursdeltakere gjetes av en engasjert sisteårs legestudent til riktig avdeling. Der trefter man en lokal overlege som snakker godt engelsk. Så er det previsitt, samtale med og undersøkelse av pasienter, før man diskuterer mulige differensialdiagnoser, samt videre diagnostiske og terapeutiske tiltak. Lunsjen inntas på en av de mange små restaurantene på sykehusområdet, om man ikke har stått opp i otta for å ordne lunsjboks. Etter lunsj er det to timer med lab eller smågruppeundervisning, der mye av tida går med til å finne malaria- og andre parasitter i mikroskop under kyndig veiledning. Etter dette er det klart for dagens siste forelesning, før bussen tar deg hjem klokka 16.00.

Omtrent halvveis i kurset er det lagt inn en tur til Cuzco på 3500 meters høyde i Andesfjellene, der man går visitt på sykehusene i byen og har forelesninger om bl.a. høydesyke og det lokale sykdomspanoramaet. I Cuzco er det lagt inn en fridag der man f.eks. kan dra til Machu Picchu. Kurset avsluttes med fire dager i Iquitos i Amazonas, den største byen i verden som ikke har veiforbindelse. I år ble den turen avlyst på grunn av koronakrisen, i likhet med den siste ordinære kursuka og den avsluttende eksamenen. Vi fikk heldigvis med oss sju av åtte kursuker, og kom gjennom pensum. Alt kursinnhold deles med deltakerne via Dropbox og appen Moodle.

Her ser vi noen av kursdeltagerne er på legevisitt på et lokalt sykehus i Lima.

Evaluering av kurset

Førsteinntrykket mitt av kurset var at jeg hadde havnet feil, at jeg hadde forvillet meg inn i opptaket av en episode av Grey's Anatomy. De andre deltakerne var unge og vakre, og de fleste var fra USA, Canada, Storbritannia, Australia og New Zealand. Jeg var nok eldst med mine 52 år, og det var ikke så mange andre deltakere med internasjonal arbeidserfaring.

I år var alle deltakerne leger (sykepleiere kan også søke), de fleste under spesialisering i infeksjonsmedisin, akuttmedisin, pediatri og allmennmedisin. Jeg var heldig å ha en kirurg på min kliniske smågruppe, hun bidro veldig konstruktivt, og dro oss ned på bakken igjen om resonnementene ble for vidløftige (– Why don't we just biopsy it?).

Styrken ved Gorgas-kurset er disse kliniske smågruppene hvor vi går visitt sammen. Man kommer tett på pasientene og reelle problemstillinger som man må forholde seg til. Diskusjonen i gruppa etter konsultasjonene og lab-undervisningen var svært lærerik.

Forelesningene var ikke like fantastiske. De var for mange og for varierende i kvalitet. Med noen unntak var de yngre foreleserne bedre enn de eldre, med mer strukturerte, gjennomarbeidede og oppdaterte presentasjoner. Gorgas bør vurdere å gjøre om formidlingen av deler av faktakunnskapen til nettkurs med tilhørende eksamen på nett før kursstart, da vil deltakerne stille bedre forberedt til den kliniske undervisningen, og kurset kan eventuelt kortes ned noe. Det fins flere gode lærebøker til selvstudium. Selv er jeg veldig fornøyd med Hunter's Tropical Medicine and Emerging Infectious Diseases e-bok kjøpt på Amazon's Kindle Store.

Alternativer til kurset

Hvis du har ni uker og USD 8966, – til overs og behov for å lære mer om trope- og infeksjonssykdommer, er Gorgaskurset noe for deg. Diplomkursene i London og Liverpool er konkurrentene til Gorgaskurset. Disse kursene varer i tre måneder og gir minimal pasientkontakt.

Takk til Regional kompetansetjeneste for import- og tropesykdommer ved OUS for støtte på 20 000 kroner til kursavgiften. Kurset ble forhåndsgodkjent av Spesialitetskomiteen i allmennmedisin som tellende i etterutdanningen. Som spesialist i allmennmedisin har jeg derfor kunnet søke om støtte på inntil 20 000 kroner til dekning av utgifter til reise og opphold. Alle reiseutgifter dekkes, men opphold dekkes for maks en uke.

